

Bilaga till vägledning

Datum
2024-10-31

Diarienummer
6.7.17-16499/2024

Bilaga

Offentlig kontroll av nedgrävning av döda djur, slaktbiprodukter och biprodukter från biodling

Innehållsförteckning

Inledning	3
Avgränsning av kontrollområdet.....	3
Risker inom kontrollområdet	3
Beskrivning av kontrollområdet och kontrollobjekt.....	3
Kontrollpunkter	4
1. Utförs nedgrävning av animaliska biprodukter i verksamheten?	4
Instruktion	4
Kommentar.....	4
2. Får aktuellt djurslag/material grävas ner och har det skett inom tillåtet område?	4
Instruktion	4
Kommentar.....	4
Hänvisning till lagstiftning	5
3. Har nedgrävningen skett på ett säkert sätt så att den inte utgör ett hot mot djurs eller människors hälsa eller mot miljön?	5
Instruktion	5
Kommentar	5
Hänvisning till lagstiftning	6
4. Förs register hos den som ansvarar för nedgrävningen?	7
Instruktion	7
Hänvisning till lagstiftning	7

Inledning

Följande dokument är en bilaga till kontrollvägledningen ”Vägledning för myndigheternas offentliga kontroll inom området animaliska biprodukter” med diarienummer 6.7.17-16499/2024. Bilagan riktar sig till kommunerna och ska ge en närmare beskrivning av kontrollområdet nedgrävning av animaliska biprodukter.

Syftet med kontrollen är att säkerställa att nedgrävning av animaliska biprodukter sker på ett sätt som är tillåtet enligt lagstiftningen och att kravet på registerföring uppfylls. Främsta syftet med detta kontrollområde är att kontrollera de verksamheter som ägnar sig åt nedgrävning och som kommunen har kännedom om.

Avgränsning av kontrollområdet

Denna bilaga är ett vägledande, icke juridiskt bindande, dokument som ska ge råd och stöd vid genomförande av den offentliga kontrollen. Här har det mest väsentliga lyfts in i respektive kontrollpunkt. För ytterligare information om nedgrävning se informationsbladet ”Nedgrävning av döda djur, slaktbiprodukter och biprodukter från biodling”. För övrig vägledning finns ”Vägledning för myndigheternas offentliga kontroll inom området animaliska biprodukter” och bilagor till vägledningen för andra kontrollområden på Jordbruksverkets webb under fliken ”[Kontroll inom området animaliska biprodukter](#)”.

Risker inom kontrollområdet

Syftet med lagstiftningen om animaliska biprodukter är bland annat att förebygga och minimera risker för människors och djurs hälsa. Då detta kontrollområde inte omfattar nedgrävning om det finns en misstanke om allvarlig smittsam sjukdom som omfattas av epizootilagstiftningen bör riskerna inom detta kontrollområde vara små så länge som nedgrävningen sker enligt lagstiftningens krav. Med det goda hälsoläge avseende djursjukdomar vi har i Sverige idag är riskerna inom kontrollområdet minimala. Kommunerna bör därför i sin riskanalys ta hänsyn till verksamheter som gräver ner större mängder djur och inte exempelvis enstaka hästar eller sällskapsdjur.

Beskrivning av kontrollområdet och kontrollobjekt

Kontrollområdet omfattar nedgrävning av döda djur, delar av döda djur, slaktbiprodukter och biprodukter från biodling som inte är en följd av utbrott av smittsam djursjukdom.

Döda vilda djur eller slaktbiprodukter från djur i samband med jakt av vilda djur omfattas inte av lagstiftningen om animaliska biprodukter och får lämnas

kvar ute i skogen eller grävas ner. Miljölagstiftningen måste dock fortfarande beaktas i dessa fall. Observera att hägnat vilt ingår i kontrollområdet medan frilevande vilt i hägn inte omfattas.

Den som gräver ner animaliska biprodukter ska följa de särskilda krav som ställs i EU-lagstiftningen. I de allra flesta fall ska nedgrävningen dessutom ske enligt anvisningar från kommunen. Att lagstiftningens krav, liksom att kommunens anvisningar följs, ligger inom kommunens kontrollansvar. Mer information om vad som gäller vid nedgrävning finns i dokumentet "Nedgrävning av döda djur, slaktbiprodukter och biprodukter från biodling" som ligger på Jordbruksverkets webbplats.

Förutom nedgrävning på godkänd deponi av matavfall av kategori 1 får nedgrävning av animaliska biprodukter endast utföras i enlighet med 2 kap. 23–29 §§ Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur eller om EU-lagstiftningen medger detta efter särskilt beslut fattat av Jordbruksverket.

Kontrollpunkter

1. Utförs nedgrävning av animaliska biprodukter i verksamheten?

Instruktion

Kontrollera om nedgrävning har skett i verksamheten.

Kommentar

Om ja, gå vidare till kontrollpunkt 2.

2. Får aktuellt djurslag/material grävas ner och har det skett inom tillåtet område?

Instruktion

Kontrollera vilka djurslag/material som grävts ner och om dessa får grävas ner i området.

Kommentar

Bara vissa typer av döda djur eller andra animaliska biprodukter får grävas ned enligt lagstiftningen. Gå igenom punkterna a-g och säkerställ att nedgrävningen är tillåten för respektive djurslag/material och område.

Animaliska biprodukter som får grävas ner är:

- a) kropp av sällskapsdjur (inklusive minigris och dvärgget) och hästdjur får grävas ned i hela landet,
- b) djur som har hållits av människa i de församlingar eller områden som anges i bilaga 2¹ och som har dött eller avlivats i dessa församlingar eller områden²,
- c) animaliska biprodukter från primärproduktion för användning inom det egna privathushållet i de församlingar eller områden som anges i bilaga 2,
- d) animaliska biprodukter från slakt och styckning av ren som genomförts i de församlingar eller områden som anges i bilaga 2,
- e) animaliska biprodukter som uppstått vid vilthanteringsanläggningar i hela landet,
- f) bin och biprodukter från biodling i hela landet, och
- g) biprodukter från slakterier, styckningsanläggningar och fiskanläggningar inom de områden som omfattas av bilaga 2 efter särskilt tillstånd från Jordbruksverket.

Hänvisning till lagstiftning

- 2 kap. 23–27 §§ SJVFS 2006:84

3. Har nedgrävningen skett på ett säkert sätt så att den inte utgör ett hot mot djurs eller människors hälsa eller mot miljön?

Instruktion

Kontrollera att alla nödvändiga åtgärder har vidtagits för att säkerställa att nedgrävningen inte utgör ett hot mot djurs eller människors hälsa eller mot miljön.

Kommentar

Nedgrävning får göras under förutsättning att alla nödvändiga åtgärder vidtagits för att säkerställa att nedgrävningen inte utgör ett hot mot djurs eller människors hälsa eller mot miljön. Kontrollera att nedgrävningen skett på lämplig plats och på ett sätt där djur hindras från att få tillgång till djurkroppen/materialet och att förflyttning till nedgrävningsplatsen skett på

¹ Se SJVFS 2006:84

² Djur som misstänks eller som officiellt har bekräftats vara infekterade med TSE (sjukdomen regleras i förordning (EG) nr 999/2001) får inte grävas ner enligt förordning (EG) nr 1069/2009.

säkert sätt genom att gå igenom punkterna 1-3. För punkt 3 a-c får kommunen göra en bedömning i det enskilda fallet om lagstiftningens syfte uppnås.

- 1) Möjliga val av plats för nedgrävning är:
 - a) På den anläggning från vilken av de animaliska biprodukterna härrör.
 - b) Godkänd deponi.
 - c) Annan säker och kontrollerbar plats.
 - d) Bin och biprodukter från biodling får grävas ned på platsen enligt de villkor som anges i bilaga VI kapitel 3 avsnitt 3 i förordning (EU) nr 142/2011.
- 2) Krav på nedgrävningen:
 - a) Köttätande och allätande djur ska hindras från att få tillgång till djurkroppen/materialet.
 - b) Människors eller djurs hälsa får inte hotas.
 - c) Process eller metod får inte skada miljön genom t.ex. risker för vatten, luft, djur, växter eller att djur utsätts för buller och lukt.
- 3) Transport/förflyttning till nedgrävningsplats:
 - a) Säkra, läckagefria behållare eller fordon ska användas.
 - b) Fordonets hjul desinficeras när det lämnar ursprungsplatsen.
 - c) Behållare och fordon rengörs och desinficeras noggrant efter lossning.
 - d) I tillämpliga fall ska lastning och lossning övervakas av den behöriga myndigheten och/eller lämplig eskort av fordonen samt läckagetestning och dubbel täckning tillhandahållas.
 - e) Vid transport utanför den ursprungliga anläggningen måste de krav lagstiftningen ställer på insamling, transport och spårbarhet tillämpas. Kontrollera handelsdokument, märkning och register.

Hänvisning till lagstiftning

- Bilaga VIII kap. IV avsnitt 6 i förordning (EU) nr 142/2011
- Bilaga VI kap. III avsnitt 1–3 i förordning (EU) nr 142/2011

4. Förs register hos den som ansvarar för nedgrävningen?

Instruktion

Kontrollera att den som ansvarar över nedgrävningen fört register över mängd, kategori och arter av animaliska biprodukter som grävts ner samt datum och plats för nedgrävning. Uppgifterna ska sparas i minst två år.

Hänvisning till lagstiftning

- Bilaga VIII kap. III punkt 5 och kapitel IV avsnitt 6 i förordning (EU) nr 142/2011